

Two Clouds

Timely Torah, Sunday October 9th 2022, Erev Sukkos 5783

The Festival without a Commemration

1. Vayikra 23:42-43

מִבַּּסִּפְתַּי תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים
כָּל־הָאֶזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסִּפְתַּי:
מִגַּּלְמֵעַן יִדְעוּ דַרְתֵּיכֶם כִּי בַּסִּפּוֹת
הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי
אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם:

2. TB Sukkah 11b

⁽¹⁾ כי בסוכות הושבתי את בני
ישראל ענני כבוד היו דברי ר' אליעזר ר"ע אומר סוכות ממש עשו להם

3. Ibn Ezra, ad loc.

(מג) כי בסוכות. שהיו עושים אחר שעברו ים סוף סוכות
ואף כי צמדצר סיני שעמדו שם קרוב משנה וכן
מנהג כל המחנות והנה גם זה המועד זכר ליציאת מצרים
ואם ישאל שאל למה צמשרי זאת המצוה יש להשיב כי
ענן ה' היה על המחנה יומם והשמש לא יכס ומימות
תשרי החלו לעשות סוכות בעבור הקור:

4. Tur OC 628:1

תרכה בסוכות* תשבו שבעת ימים וגו' למען ידעו דורותיכם
כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא
אותם וגו' תלה הכתוב מצות סוכה ביציאת מצרים וכן תרכה
מצות לפי שהוא דבר שראינו בעינינו ובאזנינו שמענו ואין אדם
יכול להכחישנו והיא המורה על אמיתת מציאות הבורא יתעלה
שהוא ברא הכל לרצונו והוא אשר לו הכח והממשלה והיכולת
בעליונים ובתחתונים לעשות בהן כרצונו ואין מי שיאמר לו מה
תעשה כאשר עשה עמנו בהוציאנו אותנו מארץ מצרים באותות
ובמופתים והסוכות שאומר הכתוב שהושיבנו בהם הם ענני כבוד
שהקיפן בהם לבל יכה בהם שרב ושמש ודוגמא לזה צונו לעשות
סוכות כדי שנזכור נפלאותיו ונוראותיו ואע"פ שיצאנו ממצרים
בחדש ניסן לא צונו לעשות סוכה באותו הזמן לפי שהוא יסות
הקיץ ודרך כל אדם לעשות סוכה לצל ולא היתה ניכרת עשייתנו
בהם שהם במצות הבורא יתברך ולכן צוה אותנו שנעשה בחדש
השביעי שהוא זמן הנשמים ודרך כל אדם לצאת מסוכתו ולישב
בביתו ואנחנו יוצאין מן הבית לישב בסוכה בזה יראה לכל שמצות
המלך היא עלינו לעשותה

5. Vilna Gaon, Shir Hashirim 1:4

כנ"ל ופסוק ד' הוא נגד ציאת הארץ שאין נשאל הכל וגם הם נגד ד' רגלים הא' נגד פסח שאמרו שירה והב' נגד שבעות שהא' מהן תורה והג' הוא נגד סוכות שהוא זכר להיקף ענני כבוד שה' הלוי בגנין המשכן וכתיב והעם הביאו וצוה מתוך מה שהקשו למה לא נחטנו עושים סוכות צהרי כיון שהוא נגד הקף ענני כבוד היה ראוי לעשות צניסן כי צניסן היה החילת היקף עננים אבל נראה לפי כשעשו את העגל נסתלקו העננים ולא לא חזרו עד שהחילו לעשות המשכן ומשה ירד צו"הב וצמחרת יו"כ ויקהל משה ולויה על מלאכת המשכן זה היה צו"ה צהרי וכתיב והעם הביאו צבוקר צבוקר עוד צ' ימים הרי"ג צהרי וצו"ד צהרי נטלו כל חכם לב מומשה את הזהב צמנין ומשקל וצט"ז החילו לעשות ולא חזרו ענני כבוד ולכך חנו עושין סוכות צט"ז צהרי - וד' מסכני אחריו הוא נגד שמיני עזרת שהוא לישראל לבדו, והס נגד הד' חושים. שיר השירים הוא נגד שמיטה ישקני הוא נגד דבור לרית הוא נגד רית משכני אחריו הוא רתי: (ה) שמורה חני ומחיה צנות ירושלים באלהי קדרי

Nissan	Iyar	Sivan	Tamuz	Av	Elul	Tishrei
15 Nissan Yetzias Mitzrayim (A)		6 Sivan Matan Torah (B)	17 Tamuz Egel Hazahav (C)		1 Elul Moshe goes back up (D)	10 Tishrei Forgiveness and second Luchos (E)

Women and the Sukkah

6. TB Pesachim 108a-b

ואמר רבי יהושע בן לוי: נשים חייבות בארבעה פוסות הללו, שאף הן הן באותו הנס.

7. Tosfos, ad loc.

היו באותו הנס - פ"י רשב"ם שעל ידם נגאלו וכן במגילה ע"י אסתר ובחנוכה ע"י יהודית וקשה דאף משמע שאינן עיקר ועוד דבירושלמי גריס שאף הן היו באותו ספק משמע באותה סכנה דלהשמיד להרוג ולאבד והא דאמרינן דפטורות מסוכה אע"ג דאף הן היו באותו הנס כי בסוכות הושבתי התם בעשה דאורייתא אבל בארבעה פוסות דרבנן תיקנו גם לנשים כיון שהיו באותו הנס:

Support for this Idea

8. Shmos 32:25

נִרְא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם כִּי פָרַע הוּא כִּי־פָרְעָה אֶהְרֹו לְשִׁמְצָה בְּקִמְיָהֶם:

Moses saw that the people were out of control—since Aaron had let them get out of control—so that they were a menace to any who might oppose them.

9. Rashi, ad loc.

פרע. מְגֵלָה; נִתְגַּלָּה שְׁמִצּוֹ וּקְלוֹנוֹ, כְּמוֹ וּפְרַע אֶת רֹאשׁ הָאִשָּׁה

Rabbi Moshe Shapiro – revealed indicates something was removed. What came in the zechus of Aharon? The clouds, so because of Aharon the clouds were stripped away.

The Problem

10. Nechemiah 9:7-19

<p>ז אֶת־הוּא, ה' הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בְּאַבְרָם, וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׁדִּים; וְשִׁמְתָּ שְׁמוֹ, אַבְרָהָם.</p>	<p>7 Thou art the LORD the God, who didst choose Abram, and broughtest him forth out of Ur of the Chaldees, and gavest him the name of Abraham;</p>
<p>ח וּמִצַּאתְךָ אֶת־לִבּוֹ, נֶאֱמַן לְפָנֶיךָ, וְכָרוֹת עֲמוֹ הַבְּרִית לְתַת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגְּרִזִּי, לְתַת לְזָרְעוֹ; וְתָקַם, אֶת־דְּבָרֶיךָ, כִּי צִדִּיק, אַתָּה.</p>	<p>8 and foundest his heart faithful before Thee, and madest a covenant with him to give the land of the Canaanite, the Hittite, the Amorite, and the Perizzite, and the Jebusite, and the Girgashite, even to give it unto his seed, and hast performed Thy words; for Thou art righteous;</p>
<p>ט וַתִּרְא אֶת־עֲנִי אֲבוֹתֵינוּ, בְּמִצְרַיִם; וְאֶת־זַעֲקוֹתָם שְׁמַעְתָּ, עַל־יַם־סוּף.</p>	<p>9 And Thou sawest the affliction of our fathers in Egypt, and heardest their cry by the Red Sea;</p>
<p>י וַתִּתֵּן אֹתוֹת וּמִפְתִּים בְּפָרְעָה וּבְכָל־עַבְדָּיו, וּבְכָל־עַם אֶרֶצוֹ--כִּי יָדַעְתָּ, כִּי הִזִּידוּ עֲלֶיךָ; וַתַּעַשׂ־לָךְ שֵׁם, כְּהַיּוֹם הַזֶּה.</p>	<p>10 and didst show signs and wonders upon Pharaoh, and on all his servants, and on all the people of his land; for Thou knewest that they dealt proudly against them; and didst get Thee a name, as it is this day.</p>
<p>יא וְהִים בְּקַעַת לְפָנֶיךָ, וַיַּעֲבְרוּ בְּתוֹךְ־הַיָּם בִּיבֹשָׁה; וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בְּמִצּוֹלַת, כְּמוֹ־אֶבֶן--בְּמַיִם עֲזִים.</p>	<p>11 And Thou didst divide the sea before them, so that they went through the midst of the sea on the dry land; and their pursuers Thou didst cast into the depths, as a stone into the mighty waters.</p>
<p>יב וּבַעֲמוּד עָנָן, הִנְחִיתָם יוֹמָם; וּבַעֲמוּד אֵשׁ, לַיְלָה, לְהַאִיר לָהֶם, אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ.</p>	<p>12 Moreover in a pillar of cloud Thou didst lead them by day; and in a pillar of fire by night, to give them light in the way wherein they should go.</p>
<p>יג וְעַל הַר־סִינַי יָרַדְתָּ, וַדַּבֵּר עִמָּהֶם מִשְׁמַיִם; וַתִּתֵּן לָהֶם מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים, וְתוֹרוֹת אֲמֻתָּ--חֻקִּים וּמִצְוֹת, טוֹבִים.</p>	<p>13 Thou camest down also upon mount Sinai, and spokest with them from heaven, and gavest them right ordinances and laws of truth, good statutes and commandments;</p>

<p>יד וְאֶת-שַׁבַּת קִדְשָׁךְ, הוֹדַעְתָּ לָהֶם; וּמִצְוֹת וְחֻקִּים, וְתוֹרָה, צִוִּיתָ לָהֶם, בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדְּךָ.</p>	<p>14 and madest known unto them Thy holy sabbath, and didst command them commandments, and statutes, and a law, by the hand of Moses Thy servant;</p>
<p>טו וְלֶחֶם מִשָּׁמַיִם נָתַתָּה לָהֶם, לִרְעֵבָם, וּמַיִם מִסֵּלַע הַרצִיבָתָה לָהֶם, לְצַמְאֵם; וַתֹּאמֶר לָהֶם, לְבוֹא לְרִשְׁתָּ אֶת-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר-נָשָׂאתָ אֶת-יָדְךָ, לָתֵת לָהֶם.</p>	<p>15 and gavest them bread from heaven for their hunger, and broughtest forth water for them out of the rock for their thirst, and didst command them that they should go in to possess the land which Thou hadst lifted up Thy hand to give them.</p>
<p>טז וְהֵם וְאֲבֹתֵינוּ, הִזִּידוּ; וַיִּקְשׂוּ, אֶת-עַרְפָּם, וְלֹא שָׁמְעוּ, אֶל-מִצְוֹתֶיךָ.</p>	<p>16 But they and our fathers dealt proudly, and hardened their neck, and hearkened not to Thy commandments,</p>
<p>יז וַיִּמָּאֲנוּ לְשָׁמַעַ, וְלֹא-זָכְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם, וַיִּקְשׂוּ אֶת-עַרְפָּם, וַיִּתְּנוּ-רֹאשׁ לְשׁוֹב לְעַבְדָּתָם בְּמִרְגָּם; וְאַתָּה אֱלֹהִים סְלִיחוֹת חַנוּן וְרַחוּם, אָרֶךְ-אַפַּיִם וְרַב-רַחוּם (חֶסֶד)--וְלֹא עֲזַבְתָּם.</p>	<p>17 and refused to hearken, neither were mindful of Thy wonders that Thou didst among them; but hardened their neck, and in their rebellion appointed a captain to return to their bondage; but Thou art a God ready to pardon, gracious and full of compassion, slow to anger, and plenteous in mercy, and forsookest them not.</p>
<p>יח אָף, כִּי-עָשׂוּ לָהֶם עֲגָל מִסַּכָּה, וַיֹּאמְרוּ, זֶה אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר הֶעֱלֶךְ מִמִּצְרַיִם; וַיַּעֲשׂוּ, נְאֻצוֹת גְּדֹלוֹת.</p>	<p>18 Yea, when they had made them a molten calf, and said: 'This is thy God that brought thee up out of Egypt, and had wrought great provocations;</p>
<p>יט וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיִּים, לֹא עֲזַבְתָּם בְּמִדְבָּר; אֶת-עַמּוּד הָעָנָן לֹא-סָר מֵעֲלֵיהֶם בַּיּוֹם, לְהַנְחִילָם בְּהַדְרָךְ, וְאֶת-עַמּוּד הָאֵשׁ בַּלַּיְלָה לְהַאֲרִיר לָהֶם, וְאֶת-הַדְרָךְ אֲשֶׁר יִלְכוּ-בָהּ.</p>	<p>19 yet Thou in Thy manifold mercies forsookest them not in the wilderness; the pillar of cloud departed not from over them by day, to lead them in the way; neither the pillar of fire by night, to show them light, and the way wherein they should go.</p>

11. Shmos 34:10

וַיֹּאמֶר ה' אֵלֶיךָ כִּי-כִתְּבָהּ בְּרִית בְּיָדְךָ וְעִמָּךְ אֶעֱשֶׂה וְנִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא-נִבְרְאוּ בְּכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל-הָעָם אֲשֶׁר-אַתָּה בֹקֵרבוֹ אֶת-מַעֲשֵׂה ה' כִּי-נִבְרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ:
 [God] said: I hereby make a covenant. Before all your people I will work such wonders as have not been wrought on all the earth or in any nation; and all the people who are with you* shall see how awesome are 'h's deeds which I will perform for you.

12. Aderes Eliyahu, end of Ki Tisa

עַד וּבְצִוִּי לֹא יֵשׁ גַּם עַל זֶה. וַיֹּאמֶר ה' אֵלֶיךָ כִּי-כִתְּבָהּ בְּרִית בְּיָדְךָ וְעִמָּךְ אֶעֱשֶׂה וְנִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא-נִבְרְאוּ בְּכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל-הָעָם אֲשֶׁר-אַתָּה בֹקֵרבוֹ אֶת-מַעֲשֵׂה ה' כִּי-נִבְרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ:
 כל עמך אעשה ונפלאות אשר לא נבראו בכל הארץ והוא שריית העק על המשקן והכבוד שורב עליהם לעין כל והולך לפניהם לעין כל כח"ם אשר עין בעין נראה אחס וכו' ועונך כו' עד שחמכו כל האומות עליהם ואמרו מי זאח עולה מן המדבר כתימרו' עסן כו' וכח"ם בסוף סקווי וכבוד ה' מלא כו' כי עק ה' על המשקן כו' ואף שכלך בעק לפניהם ציניאחו מומרים לא היה אלא לשעמו עד הים וגם לא היה לעיני כל ישראל רק לפני הציניאוי שבהם חסא"כ כאן ח"ם לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם הו הוא הפלא הגדול וכח"ם האומות עליהם און אלו אלא חלבים וכח"ם חסה ונפלינו אנו ועמך מכל העם כו' ונפלינו לשון פלא וכן חסיב לו יח"ם עד כל עמך אעשה כו' כח"ם לעיני כל בית ישראל. אשר לא נבראו בכל כו' חכו ונפלינו

Different Types of Clouds

Cloud 1: Guidance

13. Shmos 13:21

וְהָיָה הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לְנַחֲתָם הַלָּיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם לְלַכֵּת יוֹמָם וְלַיְלָה:
H' went before them in a pillar of cloud by day, to guide them along the way, and in a pillar of fire by night, to give them light, that they might travel day and night.

Cloud 2: Insight

14. TB Shabbos 22b

מת"ב רב שש"ת: "מחויז לפרוכת העדות יצרוף", וכי לאורה הוא צריך? והלא כל ארבעים שנה שהלכו בני ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו! אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל. מאי עדות? אמר רב: זו נר מערבי שנותן בה שמן כמדת סבורתיה, וממנה היה מדליק ובה היה מסיים!

Rav Sheshet raised an objection from that which was taught in a *baraita*. With regard to the Temple candelabrum, it is stated: **“Outside the veil of the testimony, in the Tent of Meeting, shall Aaron order it from evening to morning before the Lord continually; it shall be a statute forever throughout your generations”** (Leviticus 24:3). It must be understood: **And does God require its light** for illumination at night? **Didn't the children of Israel, all forty years that they walked in the wilderness, walk exclusively by His light, the pillar of fire? Rather, the lighting of the candelabrum is testimony to mankind that the Divine Presence rests among Israel.** The Gemara asks: **What is this testimony? Rav said: That is the westernmost lamp in the candelabrum in which the measure of oil placed was the same measure of oil as was placed in the other lamps, and nevertheless he would light the others from it each day and with it he would conclude, i.e., the westernmost lamp would continue burning throughout the day after all the others were extinguished. The rest of the lamps burned only at night, and each night he would relight the rest of the lamps from the westernmost lamp.**

15. Tosfos, ad loc.

וכי לאורה הוא צריך והלא כל אותם מ' שנה כו' - תימה אמאי נקט מ' שנה לעולם כל העולם כולו לאורו של מקום הולכין וי"מ וכי אהרן כשהיה נכנס לפנים לאורה היה צריך והלא מ'. שנה היה מאיר להם עמוד ענן בכל המקומות כדאמרינן בברייתא דמלאכת המשכן היה מסתכל בטפיח (ורואה בו) ויודע מה בתוכו בחבית ויודע מה בתוכה וכן משמע בת"כ דאכהנים קאי דגרס התם וכי צריכים לנר והלא כל אותן מ' שנה לא הוצרכו לנר שנא' כי ענן ה' על המשכן וגו'